

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.504/2024/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselet címe, eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (24. sorszámon)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 3.K.701.406/2023/23. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 16.000 (tizenhatezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2021. december 1. napjától 2023. október 31. napjáig az helységli Rendőrkapitányság állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot; működési körzete (helység3) a rendőrőrsön kialakított helység2 Körzeti Megbízotti Csoport (a továbbiakban: KMB csoport) működési körzetének része volt. A felperes körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a KMB csoport működési körzetén kívül járőri, járőrszolgálati és egyéb szolgálati feladatokat (TIK küldések, elővezetések, határozathozatalok), melyek ellátásáért a rendvédelmi illetményalap 75%-ának megfelelő megbízási díj megfizetését kérte. Az ennek érdekében előterjesztett szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2021. december 1. napjától 2023. október 31. napjáig terjedő időszakra – 23 többletfeladatellátással érintett hónapra – bruttó 666.724 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét az illetményalap 75%-ában határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait egyaránt megjelölte.

[3] Az alperes a megbízási díj jogalapját és mértékét vitatva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek bruttó 666.724 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát.

[5] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára alapított megbízási díj iránti igényt a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat), valamint a Hszt. időközben bekövetkezett változása okán három időszakra bontva vizsgálta. A 2021. december 1. és 2022. augusztus 11. napja közötti időszak vonatkozásában a KMB szabályzat 15. pontjával összefüggésben utalt arra, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása nem eredményezheti a körzeti megbízott eredeti működési körzetének az alperes által állított kibővülését. A KMB szabályzat határozza meg a körzeti megbízottak által, míg a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszabályzat) a járőrök által ellátandó feladatokat; a járőr és a körzeti megbízott pedig a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) szerint két különböző beosztás, amelyet a hivatkozott bírói gyakorlat is megerősít. A KMB szabályzat 21. pontja határozza meg azon esetköröket, amelyek szerint lehet a körzeti

megbízottat a működési körzetéből elvonni, de ezen feltételek fennállása esetén is arra csak eseti jelleggel kerülhet sor. Az alperes nem igazolta a perben, hogy a felperes által megjelölt szolgálatok ellátása megfelelt a KMB szabályzat 21. pontjában foglalt feltételeknek, így azok – felperes kimutatásai és tanúl tanúvallomása szerint is – rendszeres ellátása többletfeladatnak minősült, figyelemmel arra, hogy a járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. A KMB szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodni a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők. Mindez a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozza.

[5] A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a KMB szabályzat mint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23. §-ában szabályozott közjogi szervezetszabályozó eszköz nem lehet a Jat. 24. § (1) bekezdése alapján jogszabállyal ellentétes. A rendvédelmi feladatot ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról a 30/2015. BM rendelet rendelkezik, mely jogszabály a 2. számú melléklete külön-külön szolgálati beosztásként nevesíti a járőr, a járőrvezető, a járőrparancsnok, valamint a körzeti megbízotti beosztást. Mindezekre tekintettel – a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet sérelme nélkül – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás valamennyi feladatát; erre nem ad alapot a KMB szabályzat 16., 21., 25. és 62. pontja sem. Ezért a felperes – a működési körzetén kívül ebben az időszakban is rendszeresen végrehajtott TIK küldésekre, elővezetésekre, valamint a részére tilalmazott megelőző távoltartási feladatokra való igénybevételére tekintettel – a KMB szabályzat módosítása utáni időszakra is megbízási díjra jogosult a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

[6] A Hszt. 71. § (3) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezésére figyelemmel kifejtette, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a megbízási díjra való jogosultságot nem zárja ki, ellenkező értelmezéssel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja kiüresedne. Ebben az időszakban a jelentős többletmunka megvalósult azzal, hogy a felperes rendszeresen, minden hónapban végzett járőrszolgálatot, elővezetéseket, azaz a rendszeres feladatellátás jelentős, nem eseti jellegű többletmunkát jelentett számára.

[7] A felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem találta megalapozottnak, mivel önmagában a járőr, járőrvezető, járőrparancsnok státuszok betöltetlensége a megbízási díj iránti igényt nem alapozza meg. Nem bizonyított, hogy a felperesnek a többletfeladatait a létszámhiány miatt kellett ellátnia. A Hszt. 71. § (1) bekezdés b) pont kapcsán a felperes konkrét tényelőadást nem tett, továbbá a perbeli időszakban a rendőrkapitányságon szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy nem volt, így ezen a jogcímen a felperes megbízási díjra nem jogosult.

[8] A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemnek megfelelően a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, figyelemmel arra, hogy a felperessel az alperes a saját munkaköri feladatain túl, rendszeresen, jelentős mértékben, munkaidejének nagy részét kitevő, a munkakörébe nem tartozó, attól eltérő feladatokat láttatott el, ami a felperesnek jelentős többletterhet jelentett.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[9] Az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében az alperes – annak tartalma szerint – az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását;

másodlagosan a megbízási díj mértékének a teljes perbeli időszakban 50%-os mértékre történő leszállítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 45. §-ában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletében, valamint a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 33/2015. BM rendelet) 10. § (2) bekezdésében, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati szabályzat) 69-70. §-aiban foglaltakat. Az elsőfokú bíróság ítéletében jogszabálysértő módon, tévesen értelmezte a KMB szabályzat 2. pontjában, 3. d) alpontjában, valamint 15., 18., 20-22., 24-25., 31., 37., 57-58., 60-63. és 70. pontjaiban írt rendelkezéseket. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényállást helyesen állapította meg, ám a helyesen megállapított tényállás elemeinek a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott.

[10] Vitatta az elsőfokú ítélet KMB csoporttal, valamint közterületi szolgálattal kapcsolatos álláspontját és ezekre vonatkozóan a KMB szabályzat 15. pontjának, 50-63. pontjainak és 72. c) alpontjának értelmezését. Álláspontja szerint a felperes jogszerűen látta el a rendészeti feladatai körébe tartozó járőrfeladatokat a KMB csoport egész területén. A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történő módosítását megelőző időszak kapcsán nem vitatta azon ítéleti megállapításokat, melyek szerint a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, amelyekhez tartozó feladatokat két külön szabályzat tartalmazza; ugyanígy azt sem, hogy a körzeti megbízott közterületi tevékenysége a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó, míg a járőri feladatok és a járőrszolgálat ellátása a járőr beosztáshoz tartozó feladat. Azon ítéleti megállapításokkal is egyetértett, hogy a KMB szabályzat értelmében a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési ideje legalább 70 %-ban közterületi tevékenységet kell végeznie, amely elsődlegesen a működési körzetében kell, hogy történjen. Azonban a megállapított tényekből azt a téves és jogszabálysértő következtetést vonta le az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízott által ellátott közterületi szolgálat lényegében csak akkor tekinthető a körzeti megbízotti beosztásba tartozó feladatnak, ha azt a körzeti megbízott a működési körzetében és járőrrel közösen végzi. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon nem vette figyelembe a KMB szabályzat 21. pontjában foglaltakat, mivel a fokozott ellenőrzések időtartama, a veszélyhelyzet alatt ellátott feladatok, valamint TIK általi küldések a KMB szabályzat 21. pont c) és d) alpontjaiban foglaltaknak megfeleltek, a felperes eseti jelleggel elvonható volt.

[11] A KMB szabályzat módosításával összefüggésben hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet [96]-[98] bekezdéseiben foglalt megállapításokkal szemben a perben éppen ellentétes álláspontot képviselve nem vitatta, hogy a körzeti megbízotti és járőri beosztások különbözők lennének, hangsúlyozta ugyanakkor a közöttük lévő jelentős átfedéseket. Álláspontja szerint a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezései – különösen annak 2. pontja – a 30/2015. BM rendelet eredeti normaalkotói szándékainak megfelelően pontosították és egyértelműen meghatározták a körzeti megbízottak feladatait, az adott beosztás keretein belül. Ekként az elsőfokú bíróság téves jogértelmezés eredményeként jutott arra az álláspontra, hogy a 2022. augusztus 12. napját követő időszakban a felperes által ellátott TIK küldések, elővezetési, átkísérési, ideiglenes megelőző és szabálysértési előkészítő eljárási feladatok a megbízási díj iránti igényét megalapozzák. Álláspontja szerint ezen, számára részben nem tilalmazott feladatokat a felperes a KMB szabályzat 2., 21., 24-25., 44. és 62. pontjainak megfelelően látta el a rendőrkapitányság illetékességi területén, eseti jelleggel, másrészt esetleges elvonására jogszerűen került sor, tilalmazott feladatot pedig csak csekély esetben látott el.

[12] A Hszt. módosítással érintett, 2023. február 1. napját követő időszak kapcsán kifejtette, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, illetve 71. § (3) bekezdésének 2023. február 1. napjától hatályos rendelkezésére figyelemmel a felperes igénye ezen időszakra nem megalapozott. E körben a Hszt. 71. §-ban írtakat az elsőfokú bíróság tévesen, a Hszt. 102. §-ától függetlenül értelmezte. Ezzel ellentétben a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat a megbízási díjra való jogosultság megítélése szempontjából mindenképpen vizsgálni (és nem mellőzni) kell, hiszen az a szolgálatteljesítésre vonatkozik, így meghatározza, hogy mi minősülhet többletdíjazásra jogosító többletfeladatnak. Ezen szabály nem üresíti ki a Hszt. 71. §-ban foglalt megbízás jogintézményét, a megbízási díj ugyanis továbbra is jár a szolgálatteljesítési időn kívüli, az érintett által a végzettsége, képzettsége alapján ellátható, de a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén kívüli többletfeladatokért.

[13] A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a teljes perbeli időszakra a többletfeladatok kompenzálására, figyelemmel a munka bonyolultságára és az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigényére is.

[14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Rámutatott, hogy a körzeti megbízott járőrszolgálatba a működési körzetében, járőrrel közösen osztható be. Hangsúlyozta e beosztások különbözőségét. A KMB szabályzat módosításával teljesen kiüresedne a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, a KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztáshoz esetlegesen hozzá tartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat. A jelentős többletmunkáért változatlanul jár megbízási díj, és a Hszt. 102. §-át nem lehet úgy értelmezni, hogy ellentételezés nélkül, megbízási díj hiányában lenne köteles a hivatásos állomány tagja minden feladatot ellátni, amelyre képzettsége, végzettsége alapján alkalmas. Végezetül kitért arra, hogy a megbízási díj mértékét az alperes a fellebbezésében ugyan vitatta, ám nem fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság milyen körülményeket értékelt jogszabálysértő módon.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[15] A fellebbezés nem megalapozott.

[16] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A felülbírálati jogkörét illetően a másodfokú bíróság rögzíti, hogy az alperes fellebbezésében hivatkozott a Hszt. 2. § 25. pontja, 71. § (2), (4) és (6) bekezdései, és a Szolgálati Szabályzat 69-70. §-ai megsértésére, azonban ezzel összefüggően a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait nem adta elő, ezért – a Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – az ítéltábla ebben a körben nem vizsgálódhatott, mivel a fellebbezésnek e körben nem voltak olyan érvei, amelyeket a másodfokú bíróság összevethetett volna az ítéleti indokolással. Az ORFK utasítás szolgálati viszonyra vonatkozó

szabály [Hszt. 2. § 30. pont], de nem jogszabály, a KMB szabályzat és a Járőrszabályzat egyes rendelkezései helytelen értelmezésére történő hivatkozás önmagában fellebbezésre nem adott alapot [Kp. 99. § (1) bekezdés]. Figyelemmel volt arra, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól; továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[17] A másodfokú bíróság előjáróban – a KMB szabályzat módosításával nem érintett 2021. december 1. napjától 2022. augusztus 11. napjáig időszakra vonatkozóan – leszögezi, hogy a kialakult bírói gyakorlat az alperes által kifogásolt, fellebbezéssel érintett kérdésekben már állást foglalt, így arról is, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensnek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a KMB szabályzat, valamint a Járőrszabályzat rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok ellátása elválik egymástól. Ezért az elsőfokú bíróság a 2021. december 1. és 2022. augusztus 11. közötti első kereseti időszak vonatkozásában helytállóan állapította meg, hogy a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartozóak voltak.

[18] A KMB szabályzat 37. pontja alapján a körzeti megbízottnak a szolgálatteljesítési idejének legalább 70%-ában közterületi tevékenységet kell ellátnia, ugyanakkor az alperes értelmezésével ellentétben nem bármely közterületen, hanem saját működési területe közterületén; a közterületi szolgálat egyébként sem feleltethető meg a járőrszolgálatnak. Mindezekon felül a módosítás előtti KMB szabályzat 24. pontja nem tette a körzeti megbízott feladatává a járőri beosztáshoz tartozó feladatok ellátását, csupán annak lehetőségét teremtette meg, hogy a körzeti megbízott – alapvetően a működési körzetében – járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen. Az elsőfokú bíróság arra is helytállóan hivatkozott, hogy a KMB csoport létrehozása a KMB szabályzat 3. d) és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott feladatköre a KMB csoport működési körzetében a járőrszolgálati feladatokkal kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának a célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, amelynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte; ezen álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át,

rendszer szintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőr feladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgáltatásnak minősül, így annak ellentételezésére jogosult (Bírószági Határozatok Gyűjteményében [a továbbiakban: BHGY] közzétett Kf.VII.45.176/2021/4. és Kf.VII.45.184/2021/4. számú határozatok). Az elsőfokú bíróság ezzel egyezően helytállóan mutatott rá, hogy a KMB szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőr feladatokat milyen szűkítéssel hajthat végre. Ebből az következik, hogy amennyiben ettől eltérően teljesíti a járőri feladatokat, megbízási díjra jogosult. Lényeges azt is hangsúlyozni, az eldöntendő kérdés nem az volt, hogy a TIK jogszerűen utasíthatta-e a felperest és az utasítási jog milyen állományi körre vonatkozik, hanem az, hogy ezekért a többletfeladatokért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti ellentételezésre jogosult-e.

[19] Az elsőfokú bíróság bizonyítékokkal alátámasztotta (F/4. és 20. sorszámú felperesi kimutatások, 11. sorszámú TIK küldési naplók, 12. sorszámon csatolt tanúvallomás) annak is megfelelő indokát adta, hogy a felperes ezen többletfeladatokat nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen látta el, amely feladatok a szolgálatai túlnyomó többségét érintették. Mindebből helyesen vont le az elsőfokú bíróság azon következtetést, hogy a felperes rendszeresen valamennyi hónapban a saját működési körzetén kívül is látott el szolgálati feladatokat. Helyesen értékelte, hogy a felperes a járőr feladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végezte, melyre nem adott jogalapot a KMB szabályzat 24. pontja, valamint 2. pont c)-d) alpontjai, miután ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozóak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül (Kúria BHGY-ban közzétett Kf.VII.39.523/2021/4. számú határozata). Összegezve, az elsőfokú bíróság ezen (első) kereseti időszak tekintetében helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperest a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján a megbízási díj megilleti.

[20] A másodfokú bíróság a továbbiakban a 2022. augusztus 12. és 2023. január 31., valamint a 2023. február 1. és 2023. október 31. közötti időszakra igényelt megbízási díjjal összefüggésben elfoglalt, a keresetet e tekintetben megalapozottnak találó ítéleti álláspontot vizsgálta.

[21] Az ítéltábla hangsúlyozza, nem osztja az alperes fellebbezésében kifejtett, és a felperes ellenkérelmében vitatott álláspontját, miszerint a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos rendelkezései alapot teremtettek a felperes munkakörének a járőri munkakör majd minden feladatával történő bővítésére (mint amelyeket a felperes esetében a 11. sorszámú TIK küldési naplók tartalmaznak). Az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), mint központi államigazgatási szerv [a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdésének d) pont] vezetője a Jat. 23. § (4) bekezdés c) pontjában szabályozott jogkörénél fogva normatív utasításban szabályozhatja a vezetése, irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét, így normatív utasításban határozhatja meg a körzeti megbízottak feladatellátását, tevékenységi körét, azaz egyes munkaköri feladatait. A

KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos rendelkezései a 30/2015. BM rendelet 2. számú mellékletével konform módon értelmezhetően rögzítették, hogy a körzeti megbízott mely sajátos körülmények mellett láthat el és milyen illetékességi területen járőri, járőrszolgálati feladatokat, azaz nem tekintette a munkakör részének egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását, csak részfeladatok ellátásáról rendelkezett. Ezzel szemben az ORFK vezetője a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával, annak 2. pont b)-c) alpontjai és 44. pontja értelmében – a 25. pontban tett kivétellel –, arra utasította az alárendelt szerveket, hogy a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén tekintsék a körzeti megbízotti munkakör részének a Járőrszabályzat szerinti feladatok ellátását, tehát a járőri, járőrszolgálati feladatok majdnem teljes körének elvégzését. E vonatkozásban a két beosztás munkaköri feladatai közötti minimális distinkciót a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja és 25. pontja szerinti feladatok jelentenék. Ennél fogva a munkáltató a 30/2015. BM rendelet 1. § a) pontja és 2. számú melléklet 3. pontjába ütközően a körzeti megbízotti beosztás részének tekinti a járőri beosztás feladatainak ellátását. A Jat. 23. §-a szerinti közjogi szervezetszabályozó eszköz a Jat. 24. § (1) bekezdése alapján jogszabállyal, így a 30/2015. BM rendelettel [Alaptörvény T) cikk (2) bekezdés] nem állhat ellentétben. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, amennyiben a bíróság a KMB szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát, úgy sérülnének a 30/2015. BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119. §), valamint az illetmény meghatározására (154-162. §) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. Ezzel teljesen kiüresedne ugyanis a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, amely elsősorban a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja szerinti területen az ott meghatározott feladatok ellátása. A KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztásához esetlegesen hozzátartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat is; egyben a 15. pontban egyértelművé tette, hogy a járőri többletfeladatok ellátásának vizsgálatában a körzeti megbízotti csoport körzetnek semmiféle szerepe nincs, a csoportkörzet funkciója csak a 2. pont a) alpont szerinti feladatok tekintetében értelmezhető. Mindennek tükrében – a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül, az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát.

[22] Jogszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság a 2022. augusztus 12. napját követő kereseti időszak vonatkozásában azt is, hogy bár a módosított KMB szabályzat 21. pontja a körzeti megbízott rendőrkapitányság illetékességi területéről történő, eseti jellegű elvonásának körét bővítette, azonban a TIK küldések ellátására ezt követően is rendszeresen került sor; továbbá a KMB szabályzat 62. pont d) alpontjában rögzített, az elővezetéssel kapcsolatos szabályokat nem lehet úgy értelmezni, hogy e feladat végrehajtásával összefüggésben a körzeti megbízott működési körzete a rendőrkapitányság illetékességi területére bővülne, ilyen szabályozást a KMB módosítás nem tartalmaz. A KMB szabályzat 44. pontja azt tartalmazza, hogy a rendőrkapitányság illetékességi területén a 2. pont b)-c) alpontokban meghatározott feladatokat kell ellátni. A 2. pont c) alpontja pedig kifejezetten rögzíti, hogy a körzeti megbízotti szolgálat célja a rendőrkapitányság illetékességi területén a rendészeti feladatok közül „jogszabályban, valamint közjogi szervezetszabályozó eszközben meghatározott”, tehát nem minden feladat ellátása. Ezt részletezve a közjogi szervezetszabályozó eszköz KMB Szabályzat 62. pont d) alpontja az elővezetési feladatok ellátását a körzeti megbízott körzeti megbízotti működési körzetében (értelemszerűen a

körzeti megbízotti körzetéből végrehajtva) rendeli elvégezni. Ezért az alperes elővezetésekkel összefüggő fellebbezési előadása nem megalapozott. Szintén jogszerűen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a KMB szabályzat 25. pontjában meghatározott tiltott feladatok köre szűkült, azonban ennek ellenére a felperes 2022. augusztus 12. napját követően is ellátott ideiglenes megelőző távoltartással kapcsolatos feladatokat; e feladatok csekély száma a feladat tilalmazott jellege szempontjából nem bír jelentőséggel. Az alperes által nem vitatott tényállás szerint tehát a felperes rendszeresen végzett TIK küldéseket, a működési körzetén kívül rendszeresen végzett elővezetést, valamint ideiglenes megelőző távoltartással kapcsolatos feladatokat, így az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azon következtetést, hogy a felperes által a szolgálati beosztásába nem tartozó feladatok rendszeres ellátása a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítanak.

[23] Az alperes arra is alaptalanul hivatkozott, hogy a 2023. február 1. és 2023. október 31. közötti időszakra az elsőfokú bíróság által megállapított megbízási díj a felperest a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem illeti meg. A kereseti kérelem szerinti megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából relevanciával bíró körülmény, hogy a Hszt. 2023. február 1. napjával bekövetkezett módosítása során a jogalkotó a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint jogcímet megtartotta, és – „A szolgálati viszony tartalma” elnevezésű X. Fejezetben meghatározott rendelkezésektől elkülönítetten, „A szolgálati viszony módosítása” elnevezésű VIII. Fejezetben – továbbra is szabályozni kívánta akként, hogy annak megállapítását az újraszabályozott (3) bekezdésben a korábbi szabályokhoz képest szigorúbb feltételekhez kötötte. Nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja – a jogalkotó szándéka szerint – a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az ott megjelölt egyes szolgálati feladatait a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül köteles végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, annak ellentételezésére ne lenne jogosult, mert a bíróságnak a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, (3) bekezdését és 102. § (1) bekezdés b) pontját együttesen és egymásra tekintettel kell értelmeznie. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, ezen értelmezéssel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése kiüresedne. Ezért a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának csak olyan értelmezése lehet helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja és (3) bekezdése alkalmazásának is teret enged, mert utóbbi rendelkezések – ellenkező kikötés hiányban – elsősorban a hivatásos állomány tagja rendes szolgálatteljesítési idejében [Hszt. 134-137. §-ai] ellátott többletfeladataira vonatkoznak. A szolgálatteljesítési időn túli túlszolgálat [Hszt. 139. § (1) bekezdés] ellentételezését külön rendelkezés [Hszt. 140. §] tartalmazza. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra jogosultság 2023. február 1. napjától a (3) bekezdésében meghatározott két többletfeltétel teljesítésével, azaz nem eseti jellegű és jelentős többletmunka elvégzése esetén állapítható meg. Ehhez képest a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pont második fordulója az ellentételezés megfizetése alól abban az esetben mentesíti a munkáltatót, ha a szolgálati beosztáshoz nem tartozó, a hivatásos állomány tagja végzettségének, képzettségének megfelelő, a szervezeti egység feladatköréhez tartozó feladatellátás a rendes szolgálatteljesítési időn belül eseti jellegű vagy nem jelentős többletmunka. Így az alperes érvelésével szemben a Hszt. 102. § (1) bekezdése nem minden, a rendes szolgálatteljesítési időn belül történő, a hivatásos állomány tagja beosztásához nem tartozó feladatellátás ellentételezése alól mentesít. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a jogalkotó a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvény – Hszt. 71. § (1)

bekezdés c) pontját és (3) bekezdését 2025. január 1. napjától hatályon kívül helyező – 87. §-ához fűzött indokolásában maga is rámutatott a 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díj megállapításának fenti feltételeire, és a továbbiakban ezen jogcímet nem kívánta hatályban tartani.

[24] Mindezen jogszabályi előírásokat szem előtt tartva az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy a felperes az érintett hónapokban a Hszt. 71. § (3) bekezdésében írt nem eseti jellegű, jelentős többletmunkát végzett. Az alperes által nem vitatott tényállás szerint a felperes rendszeresen ellátott a beosztásához nem tartozó, munkaidejének nagy részét kitevő járőri és egyéb feladatokat, így a többletfeladatok ellátását az elsőfokú bíróság okszerűen értékelte rendszeresnek és jelentős többletmunkának.

[25] Miután az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Ezzel összefüggésben a legfontosabb kérdés az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat.

[26] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára az okszerű mérlegelés felülmérlegelésére lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI.16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdése és a 33/2015. BM rendelet 10. § (2) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes az egyes időszakokban rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó szolgálati feladatokat, amelyek szolgálatteljesítési idejének nagy részét kitették, amely körülmények együttesen jelentős mértékű többletteherként értékelendők, ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta. A másodfokú bíróság ezen felül rámutat: az a körülmény, hogy az alperes az ítéleti mérlegelést nem tartja megfelelőnek, egy jogi álláspot, azonban az alperesnek ahhoz, hogy az elsőfokú ítélet e jogi álláspontját sikerrel támadni tudja, azt kellett volna bemutatnia, hogy az összecszerzési meghatározás milyen érvek mentén minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek és körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és melyek lennének azok az értékelést igénylő szempontok, amelyek figyelembevétele okszerűen más összecszerzési eredményre vezetett volna. Mindezekkel azonban az alperes fellebbezése adós maradt. A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerzés körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározásával a megbízási díj

mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ily módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[27] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[28] A pervesztes alperes a Kp. 35 § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgy értékhez igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[29] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli. A fellebbezési eljárás illeték összege az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján 53.338 forint.

[30] Az Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. szeptember 10.

dr. Szőke Mária s.k.
a tanács elnöke

dr. Bendli Attila József s.k.
előadó bíró

dr. Bíró Péter s.k.
bíró